

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

Olsztyn, dnia 8 grudnia 2017 r.

PS-II.431.1.16.2017

Pani Teresa Nowacka
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Zwycięstwa 35/2
11-710 Piecki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieckach,

- REGON: 510742758,

- NIP: 742 14 54 848,

mieszczącym się w Pieckach, ul. Zwycięstwa 35/2, 11-710 Piecki.

(akta kontroli str. 13-14)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieckach nadzorowała Pani Teresa Nowacka, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 9 maja 2012 r. na stanowisku kierownika jednostki kontrolowanej.

(akta kontroli str. 15-16)

Kontrolę zrealizowano w obecności pracowników merytorycznych Zespołu ds. realizacji świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieckach.

(akta kontroli str. 40 pkt 7)

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej w składzie:

Aneta Łapińska – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 63/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego

Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.950.2017 z dnia 12 października 2017 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, która w dniu 16 października 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

Ewelina Rakiej-Chomicka – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 47/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego upoważnienia

- Zarządzenia Nr 40/2016 Wójta Gminy Piecki z dnia 19 kwietnia 2016 r.,
 - Zarządzenia Nr 31/2016 Wójta Gminy Piecki z dnia 1 kwietnia 2016 r.,
 - Zarządzenia Nr 74/2016 Wójta Gminy Piecki z dnia 13 lipca 2016 r.,
 - Upoważnienia Nr 7/2016 Wójta Gminy Piecki z dnia 24 lutego 2016 r.
- (akta kontroli str. 19-25)*

Swoją działalność GOPS wykonuje na podstawie Statutu, przyjętego w drodze Uchwały Nr XXXII/195/2017 Rady Gminy w Pieckach z dnia 28 lutego 2017 r. W ww. Statucie w § 2 pkt 16 oraz w § 8 pkt 12 wskazano zakres zadań zleconych przez administrację rządową w obszarze świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 26-31)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny jednostki przyjęty Zarządzeniem Nr 20/2017 z dnia 17 października 2017 r.

(akta kontroli str. 32)

Ustalono, że w rozdziale IV „Organizacja wewnętrzna Ośrodka” w § 18 wymieniono zespół pracowników realizujących świadczenia, w tym do obsługi świadczenia wychowawczego, a w § 30 określono zadania pracowników ww. zespołu, zakres ich działania i odpowiedzialności.

(akta kontroli str. 33-59)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W tym celu utworzono samodzielne stanowisko pracy wyposażone w niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenie zajmowane przez pracownika merytorycznego, znajdujące się na I piętrze GOPS, wyekwipowano w niezbędne meble. Warunki lokalowe w GOPS umożliwiają zachowanie poufności i intymności w obsłudze klientów. Budynek przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych; przy wejściu do Ośrodka znajduje się podjazd, a wewnątrz winda.

(akta kontroli str. 17)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego składane są osobiście, bezpośrednio u pracownika merytorycznego. Ponadto wpływają one do Ośrodka drogą elektroniczną. Następnie rejestrowane są w dzienniku korespondencyjnym lub w rejestrze przesyłek elektronicznych, i dekretowane do rozpatrzenia osobie realizującej świadczenia. Pracownik merytoryczny weryfikuje wniosek wraz z załącznikami, wydaje projekt decyzji administracyjnej, który przedkłada osobie upoważnionej do jej podpisu. Korespondencja wychodząca na zewnątrz jest rejestrowana i wysyłana za pośrednictwem Poczty Polskiej.

(akta kontroli str. 60)

Cyt. „ Dokumentacja ułożona jest według numerów wydawanych decyzji, z tym że oddzielnie są decyzje przyznające świadczenia, decyzje odmawiające prawa do świadczenia jak również decyzje przyznające świadczenia wydane przez Marszałka Województwa w ramach koordynacji”.

(akta kontroli str. 61)

Z pisemnej informacji, dotyczącej prowadzonych przez pracownika merytorycznego ewidencji i rejestrów wynika, że na stanowisku pracy prowadzony jest główny rejestr elektroniczny –

SYGNITY, w którym ewidencjonowane są wnioski klientów. Ponadto pomocniczo w Ośrodku prowadzony są w wersji papierowej tradycyjne rejestry:

- przesyłek wychodzących i wpływających,
- wniosków,
- wydanych zaświadczeń,
- przesyłek elektronicznych,
- inne.

(akta kontroli str. 62)

Kierownik GOPS pisemnie informowała, że za kontrolowane zadania odpowiadało trzech pracowników, w tym osoba zatrudniona na stanowisku referenta ds. realizacji świadczeń wychowawczych na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, Kierownik GOPS w Pieckach oraz główna księgowa.

(akta kontroli str. 64)

Na podstawie informacji dotyczących wynagrodzeń ww. osób, przedstawionych przez Kierownika GOPS w Pieckach ustalono, że wynagrodzenie referenta sfinansowano w 100% z rozdziału 85501, natomiast z przedmiotowego rozdziału kierownik jednostki i księgowa otrzymywały dodatek specjalny, będący konsekwencją zwiększenia dodatkowych zadań związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r.

(akta kontroli str. 71, str. 72-73)

W okresie objętym kontrolą osoby realizujące świadczenia wychowawcze zgodnie z załączonymi zaświadczeniami uczestniczyły w szkoleniach, mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań powierzonych na zajmowanym stanowisku, m.in.:

- Program szkolenia z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r. poz. 195) wprowadzającej Program „Rodzina 500 +”,
- Świadczenia wychowawcze,
- Nowelizacja KPA,
- Problemy w rachunkowości i sprawozdawczości w jednostkach sektora finansów publicznych,
- i inne.

(akta kontroli str. 74-82)

Zgodnie z pisemną informacją Kierownika kontrolowanej jednostki, klienci przyjmowani są w godzinach pracy Ośrodka tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 7¹⁵ do 15¹⁵, natomiast w sprawie skarg i wniosków - przez Kierownika GOPS w poniedziałki w godzinach od 8⁰⁰ do 15⁰⁰.

(akta kontroli str. 59, str. 83)

Kierownik GOPS w Pieckach pisemnie oświadczyła, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca spraw z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

(akta kontroli str. 84)

Z przedstawionej zespołowi kontrolnemu dokumentacji wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach podpisał umowę licencyjną z Sygnity SA z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych. Tym samym w kontrolowanym okresie w Ośrodku obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra

właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 85-87)

Kontrolowana jednostka realizując zadania w zakresie świadczenia wychowawczego, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.) może przetwarzać, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, dane osobowe osoby ubiegającej się o świadczenie oraz członków jej rodziny.

W związku z powyższym GOPS w Pieckach przedstawił m.in. zaświadczenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 13 kwietnia 2016 r. o zarejestrowaniu zbioru danych osobowych o nazwie: „Baza Danych wnioskodawców ubiegających się o przyznanie świadczenia wychowawczego 500+”.

(akta kontroli str. 88-90)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

II. 1 Ustalenia ogólne

Zespół kontrolujący określił, że analizie poddanych będzie 35 postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:
 - 10 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze dziecko w rozumieniu ustawy,
 - 11 postępowań administracyjnych w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie,
 - 3 sprawy, w których w składzie rodziny jest tylko jeden rodzic,
 - 1 sprawa, w której dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową lub na opłacenie usług.
- 4 sprawy związane z wydaniem decyzji odmownych na cały okres świadczeniowy,
- 4 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian, mających wpływ na prawo do świadczeń, w szczególności związanych ze zmianą sytuacji dochodowej rodziny lub składu rodziny w rozumieniu ustawy,
- 1 sprawa związane z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu lub umorzenia należności powstałych z tego tytułu.

Powyższe sprawy dotyczą postępowań administracyjnych zakończonych do dnia rozpoczęcia kontroli. W sytuacji wszczęcia i zakończenia w okresie objętym kontrolą przez jednostkę kontrolowaną mniejszej ilości spraw z poszczególnych zakresów, które wymieniono powyżej, ilość spraw poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych (wyżej wymienionych) zakresów

do liczby ogólnej 35 spraw.

Ponadto uznano, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach w okresie objętym kontrolą z zakresu świadczeń wychowawczych.

II. 2 Ustalenia z podjętych działań kontrolnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach:

a) przyjął **733** wnioski związane z ustalaniem uprawnień do świadczenia wychowawczego, w tym dotyczących:

- świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko - 645
- świadczeń wychowawczych na drugie i kolejne dziecko - 88,
- b) wydał 756 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego, w tym odmowne - 12
- c) pozostawił bez rozpatrzenia - 9

Powodem pozostawienia wniosków bez rozpatrzenia było:

- niestawienie się do wyjaśnienia wnioskodawcy
- nieuzupełnienie brakujących dokumentów w wyznaczonym terminie.
- wniosek świadczeniobiorcy o pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

(akta kontroli str. 91)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy przyznania kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wydano **43** decyzje.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

- **25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:**

- **10 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze dziecko (w rozumieniu ustawy).**

W powyżej skontrolowanych przypadkach odnotowano cztery postępowania, w których członkiem rodziny było dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności – rodziny z prawem do podwyższonego kryterium dochodowego. Ponadto w dwóch postępowaniach administracyjnych wystąpiła podzielność świadczenia wychowawczego, w związku z ukończeniem 18 roku życia przez osobę, której przedmiotowe świadczenie przysługiwało.

(akta kontroli str. 92)

- **11 spraw w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie.**

W pięciu przypadkach zespół kontrolny odnotował postępowanie wszczęte na wniosek, który wpłynął drogą elektroniczną. Pozostałe wnioski zostały dostarczone wraz z wymaganymi załącznikami w wersji papierowej. Wśród badanych spraw poddano kontroli rodziny z różną liczbą potomstwa.

(akta kontroli str. 93)

- **3 sprawy w zakresie świadczenia wychowawczego, w których w składzie rodziny jest tylko jeden rodzic.**

W skontrolowanych postępowaniach kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczało 800 zł na osobę. Wśród badanych spraw poddano kontroli wnioski, gdzie w składzie rodziny wykazano różną liczbę dzieci.

(akta kontroli str. 94)

- **1 sprawa, w której dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową lub na opłacenie usług.**

W skontrolowanym okresie odnotowano jedno postępowanie zmiany sposobu wypłaty świadczenia wychowawczego z formy gotówkowej na rzeczową. Postępowanie przeprowadzone przez GOPS w Pieckach dowiodło marnotrawienia przez stronę otrzymywanych środków finansowych.

W związku z powyższym Kierownik GOPS podjęła decyzję o częściowej zmianie wypłacanych

świadczeń na formę rzeczową oraz opłacenie usług (m.in. bony żywnościowe, opłata za internet).

(akta kontroli str. 95-96)

- **5 spraw związanych z wydaniem decyzji odmownych.**

Powodem wydania decyzji odmownych w analizowanych przypadkach było przekroczenie kryterium dochodowego rodzin ubiegających się o prawo do świadczenia wychowawczego. Skontrolowane postępowania administracyjne zostały wszczęte na wnioski, które wpłynęły do Ośrodka w wersji papierowej.

(akta kontroli str. 97)

- **4 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian w rodzinie, mających wpływ na prawo do świadczeń.**

W skontrolowanych przypadkach przyczyną zmiany decyzji było wszczęcie postępowania w związku ze zmianami sytuacji dochodowej rodziny (na skutek dochodu uzyskanego lub utraconego w trakcie okresu zasiłkowego oraz w związku z urodzeniem się dziecka).

(akta kontroli str. 98)

- **1 sprawa związana z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranego świadczenia i jego zwrotu.**

Zespół kontrolny ustalił, że powodem nienależnego pobrania świadczenia wychowawczego było uzyskanie dochodu w związku z podjęciem zatrudnienia, co spowodowało przekroczenie kryterium dochodowego przez osobę pobierającą świadczenia.

(akta kontroli str. 99)

Kierownik jednostki pisemnie poinformowała, że w celu spłacenia nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego środki finansowe były potrącane z bieżących wypłat świadczeniobiorcy. Do dnia kontroli saldo nienależnie pobranych świadczeń wynosiło 332 zł.

(akta kontroli str. 100-101)

W kontrolowanym okresie, tj. od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieckach wypłacił świadczenia wychowawcze w następujący sposób:

- przelewem na konta bankowe klientów 96,64 % wszystkich wypłat,
- w formie gotówkowej w kasie Banku Spółdzielczego Oddział Piecki tj. 3,33 % wypłat,
- w formie rzeczowej oraz opłacenia usług, co stanowi 0,03% ogólnej kwoty wypłat.

(akta kontroli str. 102)

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

*Wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski*